

Старостенко О. С

УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ

Стан кредитної та платіжної дисципліни в країні обумовили останнім часом розвиток такої форми банківського кредитування як вексельний кредит. Цей кредит видається фінансово стійким підприємствам шляхом оформлення простого або переказного векселів. Підприємству це дає змогу використовувати його як засіб платежу при розрахунках. Банку це вигідно тим, що не потрібно залучати додаткових грошових ресурсів, тому процентна ставка за вексельним кредитом набагато нижча, ніж за класичного кредитування. Вексельний кредит надається на термін до першої дати пред'явлення векселя в банк до оплати.

Сьогодні серед банківських кредитних операцій виділяються також гарантійні кредитні операції. Це операції комерційного банку, при яких банк не надає позичальнику грошової позики, а тільки обіцяє здійснити платежі, якщо позичальник не зможе оплатити свої зобов'язання.

До цих операцій відносять акцептні та авальні кредити. При акцептних операціях банк платить за зобов'язаннями клієнта. При авальній операції банк здійснює платіж лише у разі банкрутства боржника.

Крім традиційних форм кредитування в банківській практиці отримали широке поширення кредитні операції, що з правового погляду за загальною ознакою не є договорами кредиту. Серед них виділяємо:

- облік векселів,
- факторинг,
- форфейтинг
- лізинг.

Облік або дисконт векселів полягає в тому, що банк, облікуючи вексель, терміново сплачує його вартість пред'явникові, а платіж отримує лише з настанням вказаного у векселі строку. Економічна суть даної операції полягає в достроковій грошовій реалізації векселя його держателем банку і перетворенні комерційного кредиту в банківський.

Процес обліку векселів виникає внаслідок того, що продавець продукції, ставши векселедержателем, досить часто під впливом нерівномірності надходжень і видатків у процесі своєї виробничо-комерційної діяльності відчуває нагальну потребу в грошах для розрахунків з власними кредиторами. Щоб розрахуватися з власними постачальниками чи банком він, не чекаючи настання строку сплати за векселем, шукає таку організацію, яка б купила у нього чуже зобов'язання. Таким покупцем боргів і виступає комерційний банк.

Купівля—продаж векселів не тільки дає відповідні доходи, а й забезпечує високу ліквідність вексельного кредиту. Адже куплений банком вексель практично негайно можна продати іншому банку комерційному чи НБУ.